

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr. 236 din 21 decembrie 1998 au fost ratificate Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală adoptată la Strasbourg la 20 aprilie 1959, precum și Protocolul adițional la această convenție adoptat la Strasbourg la 17 martie 1978.

Această Convenție și Protocolul ei adițional conțin reguli din domeniul asistenței judiciare penale care sunt comune tuturor celor 34 de state membre ale Consiliului Europei, care au ratificat aceste înțelegeri internaționale. În plan bilateral, România a încheiat, de asemenea, convenții în același domeniu cu alte 13 state (Albania, Republica Moldova, Federația Rusă, R.P. Chineză, Mongolia, Algeria, Maroc, Siria, Tunisia, R.F. Iugoslavia ș.a.).

Pentru ca normele juridice cuprinse în aceste înțelegeri internaționale să poată fi pe deplin indigenate, spre a deveni aplicabile în dreptul nostru intern, este necesar să se adopte o lege de punere în executare. În acest scop, am întocmit alăturatul proiect de lege privind asistența judiciară internațională în materie penală.

Prevederile proiectului sunt grupate în nouă capitole.

Primul capitol – “Dispoziții generale” - consacră obligația acordării asistenței judiciare la cererea expres formulată de un alt stat (art. 1). În continuare sunt menționate activitățile care constituie obiectul asistenței judiciare, dintre care menționăm notificarea în/din străinătate a actelor de procedură penală, executarea comisiilor rogatorii internaționale, înfățișarea în statul solicitant a martorilor, denunțul în scopul urmăririi penale, informații de cazier judiciar etc. După ce sunt menționate limitele asistenței judiciare, se consacră regula preeminenței dreptului internațional asupra dreptului intern (art. 4), iar în lipsă de convenție internațională se admite acordarea de asistență judiciară în baza curtoaziei internaționale, adică a unei cutume de drept internațional sub garanția asigurării reciprocității pentru caz similar.

În Capitolul II – “Comunicarea actelor de procedură” – se face trecerea în revistă a principalelor reguli procesuale care cârmuiesc notificarea în/din străinătate a actelor de procedură în materie penală precum și primirea dovezilor de înmânare a unor asemenea acte.

În Capitolul III – “Executarea comisiilor rogatorii” – se dă pentru prima oară în legislație română definiția comisiei rogatorii internaționale în materie penală și

se detaliază activitățile judiciare care constituie obiectul acestei forme de asistență judiciară interstatală.

Capitolul IV – “Înfățișarea în statul solicitant a martorilor, experților și persoanelor urmărite” – conține norme privitoare la formele permissive ale audierii martorilor și experților, în fața unei autorități judiciare străine solicitante, imunitățile unor asemenea martori și experți, precum și dreptul acestora de a fi indemnizați, comunicare de înscrisuri și informații de cazier judiciar.

În Capitolul V și VIII este reglementat modul de

În Capitolul VI – “Procedura” – sunt investite pentru prima dată în dreptul procesual penal român categoriile de autorități judiciare competente să îndeplinească actele de asistență judiciară internațională penală, precum și autoritățile centrale abilitate să facă legătura cu străinătatea, în materie, la nivel corespunzător. Totodată, în acest capitol este detaliată structura cererii-tip de asistență judiciară, sunt menționate limbile de lucru, cheltuielile de asistență și scutirile de supralegalizare.

În Capitolul VII se consacră încă o formă nouă de asistență judiciară internațională penală, anume aceea a denunțului adresat de un stat străin în scopul urmăririi și/sau judecării unei persoane care nu poate fi extrădată.

În ultimul capitol se propune modificarea a cinci articole din Codul de procedură penală, precum și abrogarea art. 514-518 din același cod ținând seama de schimbările ce se propun a fi aduse dreptului intern prin proiectul de lege alăturat.

Față de cele prezentate, s-a întocmit proiectul de Lege privind asistența judiciară internațională în materie penală, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

